

**ЛОКАЛЕН
АКЦИСКИ ПЛАН
ЗА УПРАВУВАЊЕ
СО ОТПАД НА
ОПШТИНА
ПЛАСНИЦА
за 2024-2025**

**ЛОКАЛЕН АКЦИСКИ ПЛАН ЗА
УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД НА
ОПШТИНА ПЛАСНИЦА
за 2024-2025**

Содржина

Предговор од градоначалникот	3
1. Вовед	4
2. Национална легислатива и обврски	5
3. Анализа на постоечка состојба	6
4. Акциски план за 2024-2025	7
5. Следење на реализација на ЛАП и известување	15
6. Вклученост на засегнатите страни и комуникациска стратегија	17
Изјава за транспарентност	18

Содржината на овој план е сопственост на Општина Пласница и резултат на повеќемесечен труд на членовите на работната група. Придонесот на САЛАР и на Шведската влада беше ограничен на обезбедување техничка помош и финансиска поддршка на процесот.

SALAR International
A part of the Swedish Association
of Local Authorities and Regions

 Sweden
Sverige

Предговор од градоначалникот

Почитувани граѓани,

Локалниот акциски план за управување со отпад на општина Пласница е документ со кој подобро и поефикасно ќе се управува со отпадот во општината. Поконкретно, ефикасното управување со отпад вклучува селекција на отпадот, затворање на дивите депонии и намалување на количините на отпад, што ќе придонесе за здрава и чиста животна средина.

Изготвувањето на овој план е во рамките на соработката на општина Пласница со Проектот за одржливо управување со отпад на локално ниво на Salar International, а финансирано од Шведската агенција за меѓународен развој во Република Северна Македонија. Општината се вклучи во овој проект во 2021 година, и тој има за цел да го поддржи регионалното управување со отпад во Југозападниот и Пелагонискиот регион на земјава.

Локалниот акциски план за управување со отпад е изработен во согласност со Законот за животна средина и Регионалниот план за управување со отпад, со период на важност од две години (2024-2025). Овој акциски план ќе биде предвиден и во годишните програми на општина Пласница, кои се однесуваат на управувањето со отпад.

За успешна реализација на Акцискиот план за управување со отпад одговорни се Јавното комунално претпријатие во Пласница, „Комуналец“ и Одделението за животна средина при општината, кои со заеднички труд и соработка ќе работат на остварување на зацртаните цели и активности. Дополнително, за да се обезбеди транспарентно спроведување на акцискиот план, соработката ќе се прошири и кон засегнатите страни како што се училиштата, деловните субјекти и граѓанскиот сектор во општината, како и соседните општини.

Со активното вклучување на сите засегнати страни и жителите на општина Пласница во управувањето со отпад, тие активно се вклучуваат во заштита на природните ресурси, во остварување на локален одржлив развој и креирање на нови работни места, што на крајот нуди квалитетен живот и благосостојба на постоечките и на идните генерации.

Со Почит,
Градоначалник Алија Јаоски

1 Вовед

На патот кон одржливо управување со отпадот, Република Северна Македонија веќе има преземено чекори кои постепено ги надминуваат постоечките проблеми за подобрување на системите за собирање и третман на отпадот и премин од линеарна во циркуларна економија. Новиот Закон за управување со отпадот¹, Планот за управување со отпад 2020-2030, воспоставувањето на регионалниот систем за управување со отпад, како и воспоставување на организации за проширена одговорност на производителите поставија солидна основа за воспоставување на ефективна оперативна рамка и подобрување на капацитетите и практиките на сите чинители во областа.

Следејќи ги насоките од регионалните планови за управување со отпад, во рамките на проектот „Одржливо управување со отпадот на локално ниво“ спроведуван од SALAR International, а финансиран од шведската влада преку Сида, беше развиен Оперативен регионален план за управување со отпад (ОРПУО) за пелагонискиот и југозападниот регион. Изработен заедно со општините од двата плански региона, ОРПУО претставува практичен документ кој ги локализира националните приоритети и цели и овозможува оптимално искористување на општинските ресурси. Инклузивниот и транспарентен процес го засили сопствеништвото врз планот и им овозможи на сите чинители подобро да ја разберат важноста на одржливото управување со отпадот.

Важен дел од целиот процес е и склучениот договор за заем од 55 милиони евра со Европската банка за обнова и развој кој вклучува изградба на три регионални депонии, набавка на возила и опрема како и техничка помош за поддршка на регионалниот систем за управување со отпад. Заемот ќе обезбеди средства за нужното модернизирање на возниот парк на општинските комунални претпријатија и ќе ја нагласи клучната улога на (про)активното учество на општините во одржливото управување со отпадот.

Локалниот акциски план (ЛАП) за управување со отпад 2024-2025 на општина Пласница беше изработен со цел да се утврдат локалните политики за управување со отпадот, да се утврди опсегот на интервенциите и да се постават јасни цели со детални чекори за нивна реализација. Насоките во планот за намалување на создадениот отпад и подобрување на локалните практики за селекција, собирање и депонирање на отпадот се во согласност со меѓународните стандарди и добри практики за цврст отпад и директно водат кон намалување на влијанието врз животната средина. Регионалната перспектива и нагласокот на меѓуопштинската соработка беа меѓу приоритетите при изработката на ЛАП. Спојувањето на двата региона (пелагониски и југозападен) во еден регион за управување со отпад создава можност, но и обврска за блиска соработка помеѓу општините. Интегрирањето на инклузивните процеси и родовата перспектива во финалниот документ ќе придонесе кон зголемена родова еднаквост, подобар пристап на ранливите групи до услугите во секоја од општините и подобрување на квалитетот на живот на населението.

Планот беше изработен од работна група посебно формирана за оваа цел, во состав:

1. **Фекри Садику** – Раководител на одделение за урбанизам комунални дејности, заштита на животната средина и ЛЕР
2. **Едисен Зеќировски** – Раководител на одделение за управување со човечки ресурси
3. **Александар Данилоски** – Самостоен референт - архивар ЈКП
4. **Жана Димоска** - Раководител на одделение за финансиски прашања
5. **Албериме Садику** – Помлад соработник за просторно и урбаниситчко планирање
6. **Сенифер Синаноска** – Помлад референт за административна поддршка
7. **Селауди Шемоски** – Директор ЈКП Комуналец Пласница
8. **Санела Амитоска** – Самостоен референт - комунален редар (координатор за еднакви можности)

1 Закон за управување со отпад (Службен Весник бр. 216/2021)

2 Национална легислатива и обврски

Развојот на законодавството и политиките од областа на животната средина се прилично динамични процеси и Република Северна Македонија постојано ги следи тековите и промените во еколошкото законодавство на ЕУ како правна база за изградба на еколошки стандарди во разни сектори на животната средина, вклучувајќи го и управувањето со отпадот. Во тој поглед, новиот **Закон за управување со отпад** ја транспонира европската директива за отпад (2008/98/EC) како и новата директива со измените од 2018 година (2018/851) со што се нагласува обврската на локалната самоуправа да управува со комуналниот отпад. Новиот закон јасно се повикува на начелата за заштита на животната средина, начелото на претпазливост и на начелото за универзалност на услугата за управување со отпадот и го допрецизира регионалниот систем за управување со отпадот како и улогите на националните и локалните актери. Со стимулација на мерки за намалување на количината на создаден отпад и одржливо управување со отпадот, Законот цели кон зачувување на ресурсите и спречување на негативните влијанија на отпадот врз животната средина.

Националната стратегија за управување со отпад 2008-2020 ја одразува политиката за управување со отпад и претставува основа за подготовка и спроведување на интегриран и финансиски одржлив систем. Стратегијата обезбедува насоки за активностите во областа на управувањето со отпадот со цел да се надмине неприфатливата состојба на животната средина во земјава која има негативно влијание врз водата, почвата и воздухот како и врз човековото здравје.

Надоврзувајќи се на основата поставена од Стратегијата, **Националниот план за управување со отпад 2020-2030** ја дефинира рамката за креирање и функционирање на интегриран систем за управување со отпад во согласност со хиерархијата за отпад и законодавството на ЕУ и да се постигне еколошки безбедна преработка и отстранување на отпадот во согласност со приликите во Република Северна Македонија. Одржливо функционирање на базичната инфраструктура за управување со комуналниот отпад (организациски и финансиски структури,

техничка инфраструктура и правна рамка) е основната цел на Планот.

Институционалната рамка за управување со отпад е јасно дефинирана. Министерството за животна средина и просторно планирање е институција која е одговорна за креирање на политиката за управување со отпад на национално ниво, додека политиката на локално ниво е одговорност на општините. Оперативните активности како што се собирање, селекција, транспорт и депонирање се организирани преку јавните комунални претпријатија. Колективните постапувачи се исто така дел од системот за управување со различни текови на отпад, како на пример отпад од пакување, отпад од електрична и електронска опрема, отпад од батерии и акумулатори и други текови отпад кои го помагаат управувањето преку воспоставување дополнителна мрежа за селекција и спроведуваат активности за подигнување на јавната свест.

Со цел обезбедување финансиски само-одржлив систем за управување со отпад, Законот за управување со отпад го наложува и промовира регионалниот пристап. **Регионалниот систем за управување со отпад** подразбира здружување на општините во пет региони, формирање на меѓуопштински одбори за управување со отпадот за секој регион и изградба на регионални депонии со кои ќе управува **Регионално комунално претпријатие**. Изготвувањето и следењето на реализацијата на **Регионалниот план за управување со отпад** е обврска на новоформираните организациски единици за управување со отпад во Центрите за развој на планските региони.

Регионалното управување со отпад претставува современ, стратешки пристап во управувањето со отпадот и предуслов за систематско решавање на проблемите со отпадот. Интегрираното регионално управување со комуналниот цврст отпад подразбира постепено затворање на несанитарните комунални и диви депонии откако новите регионални санитарни депонии ќе станат оперативни.

3 Анализа на постоечка состојба

Општина Пласница се наоѓа во средишниот дел на Западна Македонија и се протега на северните и североисточните падини на Бушева Планина и планината Сач. Територијата на општина Пласница има површина од 54,30км². Општината се граничи на североисток со општина Македонски Брод, на југоисток со општината Крушево и селото Сопотница и на запад со општина Вранештица. Во состав на општината се 4 населени места кои се сместени во горниот тек на реката Треска: Пласница,Преглово, Лисичани и Дворци.

Територијата на општина Пласница се наоѓа под влијание на умерено-континентална клима, која се одликува со ладни и врнежливи зими и суви и топли лета. На високите планини е изразена планинска клима со кратки и ладни лета и долги и снежни зими.

Според пописот од 2021 година во општина Пласница живеат 4.222 жители во 1.352 домаќинства и 1.793 станови. Густината на населеност во оваа општина е 84,2 жит./км². Според националната припадност во општината живеат 4.101 Турци, 9 Македонци, 13 Албанци и 99 жители кои се изјасниле како припадници на други заедници.

Забелешка: Општина Пласница во моментот не располага со податоци за количини на собран и сортиран отпад на нејзината територија.

4 Акциски план за 2024-2025

ОПШТИНА ПЛАСНИЦА									
Приоритет 1		Обезбедување услуги (собирање и транспорт на отпад) на што е можно повеќе корисници							
Цел 1.1		Подобрено собирање и транспортирање на отпадот преку планирање							
Акција 1.1.2		Анализа на маршрути за собирање и потребни возила, вклучуваќи типови и број на контејнери / канти							
Координација со:		САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
1.1.2.1	Анализа на видови и количини на отпад кои се генерираат во општината	2 месеци	1/2024	Одделение за животна средина заедно со ЈКП	/	/	Консултација со експерт за животна средина/отпад	Нема методологија и план за маршрути и потребна опрема (возила, контејнери/канти)	Изработена методологија и план за маршрути и утврдена потребна опрема (возила, контејнери/канти)
1.1.2.2	Изработка на методологија и правилник за утврдување маршрути за собирање и потребни возила, канти	3 месеци	2/2024	Одделение за животна средина заедно со ЈКП	70.000,00 ден	донатор	Консултација со експерт за животна средина/отпад		
1.1.2.3	Спроведување на мапирањето	1 месец	3/2024	Одделение за животна средина заедно со ЈКП	/	/	Техничка поддршка		
1.1.2.4	Извештај со утврдени маршрути, број на возила, канти и контејнери	2 месеци	3/2024	Одделение за животна средина заедно со ЈКП	/	/	/		

Приоритет 1		Обезбедување услуги (собирање и транспорт на отпад) на што е можно повеќе корисници							
Цел 1.1		Подобрено собирање и транспортирање на отпадот преку планирање							
Акција 1.1.4		Истражување на начини како да се користи меѓуопштинската соработка за да се зголеми покриеноста со услуги							
Координација со:		САЛАР и други општини							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
1.1.4.1	Закажување на средба со соседни општини	1 месец	1/2024	Градоначалник со ЈКП	/	/	Меѓуопштинска соработка и техничка поддршка од САЛАР	Нема договор за меѓуопштинска соработка	Склучен договор за меѓуопштинска соработка
1.1.4.2	Утврдување на цели и активности за меѓуопштинска соработка	2 месеци	2/2024	Одделение за животна средина со ЈКП	/	/	Меѓуопштинска соработка		
1.1.4.3	Донесување на одлуки и давање согласност од Совет на ЕЛС	4 месеци	3/2024 - 4/2024	Градоначалник и Совет	/	/	Меѓуопштинска соработка		
1.1.4.4	Склучување на договори	1 месец	4/2024	Градоначалник со ЈКП	/	/	Меѓуопштинска соработка		

Приоритет 1		Обезбедување услуги (собирање и транспорт на отпад) на што е можно повеќе корисници							
Цел 1.2		Зголемен возен парк и број на канти/контејнери							
Акција 1.2.1		Идентификување на извори на финансирање и ефективно финансиско планирање							
Координација со:		ЈКП и САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
1.2.1.1	Формирање работна група од ЛЕР, финансии и ЈКП Комуналец Пласница	1 месец	1/2024	работна група, одделение за животна средина заедно со ЈКП	/	/	/	Не постои редовно следење на извори на финансирање	Изворите на финансирање редовно се следат и се подготвуваат полугодишни извештаи
1.2.1.2	Следење на актуелни или идни повици за финансирање	Континуирано	1/2024 - 4/2025	Работна група	/	/	Техничка поддршка од САЛАР		
1.2.1.3	Полугодишен извештај за извори за финансирање и финансиско планирање	Континуирано	1/2024 - 4/2025	Работна група	/	/	Техничка поддршка од САЛАР		
Приоритет 2		Воведување на систем за селекција на отпад и собирање на посебни текови на отпад							
Цел 2.1		Идентификувани количини на посебни текови што се создаваат во општината							
Акција 2.1.1 и 2.1.2		Подготовка на листа за посебни текови на отпад и анализа за утврдување на специфични текови на отпад што се создаваат на територијата на општината							
Координација со:		ЈКП и САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
2.1.1.1	Дефинирање на посебни текови на отпад во општината	2 месеци	1/2024	Одделение за животна средина заедно со ЈКП	12.000,00 ден	Буџет на општина	Координација со ЈКП	Нема ажурирана листа и сеопфатна анализа за посебни текови на отпад	Изработена е листа за посебни текови на отпад која редовно се ажурира Подготвена анализа на специфични текови на отпад и начин на постапување
2.1.1.2	Анализа на посебни и специфични текови на отпад што се создаваат на територијата на општината и начин на постапување	2 месеци	2/2024	Одделение за животна средина заедно со ЈКП	/	/	Експертска поддршка - САЛАР		
2.1.1.3	Изработен извештај и листа за посебни текови на отпад	1 месец	2/2024	Одделение за животна средина заедно со ЈКП	50.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сидра/САЛАР	Експертска поддршка - САЛАР		

Приоритет 2		Воведување на систем за селекција на отпад и собирање на посебни текови на отпад							
Цел 2.2		Создавање на пресретлива / поволна средина за селекција на отпад							
Акција 2.2.1 и 2.2.2		Анализа на пазарот на материјали и трошоци за селекција и рециклирање на отпад							
Координација со:		Засегнати страни, ЈКП и САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
2.2.1.1	Ангажман на експерт за спроведување на анализата	1 месец	1/2024	Одделение за животна средина заедно со ЈКП	/	Донаторска поддршка - Сидра/САЛАР	Координација со претставници на засегнатите страни и САЛАР	Не постои сеопфатна анализа	Подготвена анализа на пазарот на материјали
2.2.1.2	Спроведување на сеопфатна анализа на пазарот според однапред утврдена методологија	2 месеца	2/2024	Одделение за животна средина заедно со ЈКП	/	Донаторска поддршка - Сидра/САЛАР	Координација со претставници на засегнатите страни и САЛАР		Дефинирана најмалку една можност/ придобивка која специфично се однесува на жените при селекција и рециклирање на отпад
2.2.1.3	Изработка на извештај за можности за селекција и рециклирање на отпад и трошоци/ придобивки	1 месец	2/2024	Одделение за животна средина заедно со ЈКП	150.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сидра/САЛАР	Координација со претставници на засегнатите страни и САЛАР		

Приоритет 2		Воведување на систем за селекција на отпад и собирање на посебни текови на отпад							
Цел 2.2		Создавање на пресретлива/поволна средина за селекција на отпад							
Акција 2.2.4		Подигнување на јавната свест и мотивирање на населението за придобивките од селекцијата на отпадот							
Координација со:		Засегнати страни и САЛАР							
Активност	Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)	
2.2.4.1	Изработка на план за подигнување на јавната свест	3 месеци	1/2024	Одделение за животна средина заедно со ЈКП	/	Донаторска поддршка - Сидра/САЛАР	Техничка поддршка	Ниско ниво на информираност на населението за придобивките од селекцијата на отпад Спроведена најмалку една активност специфично наменета за подигнување на степенот на информираност на ранливите групи	
2.2.4.2	Организирање на јавни трибини во училишта	континуирано	1/2024 - 4/2025	Одделение за животна средина заедно со ЈКП и наставен кадар	/	/	/		
2.2.4.3	Вклучување на верските објекти во јавните трибини	континуирано	1/2024 - 4/2025	Одделение за животна средина заедно со ЈКП и верски лица	/	/	/		
2.2.4.4	Одржување на непосредни средби со специфични категории на граѓани и родова еднаквост	континуирано	1/2024 - 4/2025	Одделение за животна средина заедно со ЈКП и надворешни соработници	/	Донаторска поддршка - Сидра/САЛАР	Техничка поддршка		
2.2.4.5	Спроведување на кампања за подигнување на свеста за придобивките од селекција на отпад	18 месеци	3/2024 - 4/2025	Одделение за животна средина заедно со ЈКП	200.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сидра/САЛАР	Поодршка и координација со САЛАР, колективните поставувачи, НВО и други засегнати страни		

Приоритет 2		Воведување на систем за селекција на отпад и собирање на посебни текови на отпад							
Цел 2.3		Обезбедување на капацитети и опрема за селекција на отпад							
Акција 2.3.5		Идентификување и обезбедување на купувачи на отпад							
Координација со:		САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
2.3.5.1	Анализа на пазарот на колективни постапувачи	1 месец	1/2024	ЕЛС со ЈКП	/	/	/	Нема договор со колективен постапувач	Склучен договор со колективен постапувач
2.3.5.2	Пристап и комуникација со колективните постапувачи	2 месеци	2/2024	ЕЛС со ЈКП	/	/	Техничка поддршка САЛАР		
2.3.5.3	Склучување на договор со колективен постапувач	1 месец	3/2024	ЕЛС со ЈКП	100.000,00 ден	Општина/ЈКП	Техничка поддршка за Меѓуопштинска соработка		

Приоритет 3		Намалување на количините за органски отпад кои завршуваат на депонија							
Цел 3.1		Создавање пресретлива средина за селекција на органски отпад							
Акција 3.1.1 и 3.1.2		Анализа на количини и модели на органски отпад и исплатливост и придобивки за селекција и третман на органски отпад							
Координација со:		Засегнати страни, ЈКП и САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
3.1.1.1	Ангажман на експерт за изработка на анализата	1 месец	1/2024	Одделение за животна средина заедно со ЈКП	/	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Координација со претставници на засегнатите страни и САЛАР	Не постои анализа на количини и модели на органски отпад	Подготвена анализа со препораки за исплатливост и придобивки од селекција на органски отпад Дефинирана најмалку една можност/ придобивка која специфично се однесува на жените при селекција и третман на органски отпад
3.1.1.2	Спроведување на анализа за количини и модели на органски отпад	2 месеца	2/2024	Одделение за животна средина заедно со ЈКП	/	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Координација со претставници на засегнатите страни и САЛАР		
3.1.1.3	Подготовка на извештај за количини и модели на органски отпад со препораки за исплатливост и придобивки од селекцијата	1 месец	2/2024	Одделение за животна средина заедно со ЈКП	150.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Координација со претставници на засегнатите страни и САЛАР		

Приоритет 6		Обезбедување приход кој целосно ќе ги покрие трошоците за управување со отпад							
Цел 6.1		Спроведена е анализа за пропустите во надоместоците за отпад							
Акција 6.1.1		Идентификување на јазот помеѓу приходите и расходите на активностите за управување со отпад							
Координација со:		САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
6.1.1.1	Ангажирање на експерти за спроведување на анализата според претходно утврдена методологија	3 месеци	1/2024	Одделение за животна средина и ЈКП	/	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	посебна експертиза Консултација со експерт за јавни финансии,	Не постои анализа за јазот меѓу приходите и расходите	Подготвен извештај со препораки за надминување на јазот помеѓу приходите и расходите
6.1.1.2	Спроведување на сеопфатна анализа на приходите/ расходите за управување со отпад и извештај	3 месеци	2/2024	Одделение за животна средина и ЈКП	200.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Поддршка од донатор/САЛАР		
6.1.1.3	Усвојување на препораките и нивно спроведување од страна на ЈКП	12 месеци	1/2025 - 4/2025	Одделение за животна средина и ЈКП	/	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Поддршка од донатор/САЛАР		

5 Следење на реализација на ЛАП и известување

Следењето, верификацијата на податоците и известувањето на овој ЛАП за одржливо управување со отпад ќе играат клучна улога во неговото ефикасно спроведување. Методите кои ќе бидат применети за следење на неговата реализација ќе имаат цел да го осигураат напредокот кон постигнување на целните индикатори за секоја од акциите на овој ЛАП.

За непрекинато следење на ЛАП е предвидено општинската работната група за управување со отпад да се среќава по потреба, но најмалку еднаш месечно. На таа средба ќе се координираат активностите и дискутира напредокот во реализацијата со осврт на сработеното и воочените потешкотии. За утврдување на степенот на реализација, ажурирање на активностите и анализа на сработеното, предвидена е евалуација на ЛАП кон крајот на првата година (2024). Ова ќе гарантира дека ЛАП ќе остане динамичен плански документ кој одговара на новоидентификуваните потреби и предизвици. Искуството стекнато во процесот како и научените лекции ќе бидат од непроценлива важност при изработката на новиот Регионален план за управување со отпад 2026-2031.

Континуираното известување и комуникација со сите актери вклучени во реализацијата на планот ќе овозможи навремени прилагодувања, на тој начин зголемувајќи ја приспособливоста и ефективноста на ЛАП. Модалитети на меѓуопштинска соработка се веќе вклучени

во планот што ќе овозможи споделување на добрите практики и научените лекции со другите општини во регионот. Два ротирачки члена на управниот одбор на проектот „Одржливо управување со отпад на локално ниво“ доаѓаат од општините во пелагонискиот и југозападниот регион што ќе овозможи блиска комуникација со донаторската задница и засилена поддршка за реализација на активностите од планот.

Користењето на различни алатки како што се истражувања и теренски активности, заедно со верификацијата на податоците од општинската евиденција, извештаите и повратните информации од засегнатите страни и граѓаните, ќе ја гарантира веродостојноста на процесот на следење.

Посветеноста на општината кон континуирано следење и известување на овој ЛАП не само што ќе го зајакне неговиот кредибилитет, туку и ќе воспостави основа за донесување одлуки базирани на докази, промовирајќи го одржливото управување со отпадот во нашата општина.

Табелата подолу ги опишува очекуваните еколошки, социјални и економски влијанија на Локалниот акциски план (ЛАП), истовремено осигурувајќи дека неговата имплементација останува усогласена со принципите на одржливост, избегнувајќи негативни последици врз животната средина и социо-економските можности на жителите во општината.

Бр.	Прашања	Да	Не	Забелешка
1	Дали ЛАП ќе има негативно влијание врз животната средина? Дали ова влијание е големо, без преседан и неповратно? Објаснете накратко		НЕ	Напротив, ќе има позитивни ефекти врз животната средина и нејзината заштита.
2	Дали влијанието оди вон рамките на планот? Дали реализацијата на планот оди вон рамките на планирањето? Објаснете накратко		НЕ	Влијанието на овој акциски план не ги надминува неговите рамки.
3	Дали планот вклучува промени или деградација на природните живеалишта? Објаснете накратко		НЕ	/
4	Дали планот ќе го влоши квалитетот на водата во општината?		НЕ	Планот нема да го влоши квалитетот на водата во општината.
5	Дали планот ќе го влоши квалитетот на почвата во општината?		НЕ	Планот нема да го влоши квалитетот на почвата во општината.
6	Дали ЛАП има негативно социјално влијание? Дали ова влијание е големо, без преседан и неповратно? Објаснете накратко		НЕ	Напротив ќе обезбеди позитивно социјално влијание, вклучувајќи ги сите социјални средини
7	Дали планот има влијание врз материјални и/или културни ресурси кои што се значајни за локалната заедница? Објаснете накратко	ДА		Планот позитивно ќе влијае врз материјалните и културни вредности значајни за локалната заедница.
8	Доколку постојат повеќе етнички заедници во вашата општина, дали реализација на планот ќе има негативно влијание врз квалитетот на живот на некои од нив? Објаснете накратко		НЕ	Нема да има негативно влијание поради тоа што дури незначителен е процентот на различни етнички заедници.
9	Дали планот ги зема предвид жените и младите девојки како посебна група граѓани и дали ќе има влијание врз квалитетот на нивниот живот? Објаснете накратко	ДА		Да, ќе се подобри квалитетот на животот преку специфични активности наменети за жените.
10	Дали планот ги зема предвид ранливите групи граѓани и дали ќе има влијание врз квалитетот на нивниот живот? Објаснете накратко	ДА		Да, Планот ги третира ранливите групи со цел да се подобри квалитетот на нивниот живот.
11	Дали планот вклучува губење на имот или средства за живот на жителите во општината? Објаснете накратко		НЕ	/
12	Дали планот ќе има негативно влијание врз економските можности и пристапот до пазарот на труд на жителите на општината? Објаснете накратко		НЕ	Планот нема да има негативно влијание врз економските можности и пристапот до пазарот на труд на жителите на општината.

6 Вклученост на засегнатите страни и комуникациска стратегија

Во мисијата да го подобриме управувањето со отпадот и да придонесеме кон поздрава животна средина во нашата општина, нашиот комуникациски пристап ќе се стреми кон активно вклучување на граѓаните и засегнатите страни, позиционирајќи ги како клучни актери во процесот на трансформација кон одржливи практики. Преку ефективна комуникација, ќе настојваме да негуваме заеднички идентитет на еколошки свесна општина, користејќи ги дигиталните комуникациски канали и другите средства за информирање кои ни стојат на располагање.

Нашата намера е активно да ги вклучиме граѓаните и засегнатите страни во заедничките напори на општината да ги имплементира активностите од ЛАП. Остварувањето на целите од планот бара поголема свесност, промени во односот на населението кон отпадот и трансформативни промени во начинот на кој комуналните претпријатија се справуваат со отпадот. Колективна посветеност кон одржливи практики за управување со отпад кај секој граѓанин во нашата заедница ќе се постигне преку програмата за кревање на јавната свест, едукативните програми и таргетираните кампањи за поддршка на одредени активности од ЛАП и програмите за јакнење на капацитетите на општините и комуналните претпријатија.

Активното вклучување на засегнатите страни во сферата на отпадот (кои што беа идентификувани на почетокот на процесот за изработка на ЛАП) ќе биде најважниот аспект на нашата комуникациска стратегија. Во нашите напори за почиста и поодржлива општина, ние ќе настојваме да ги вклучиме сите членови на заедницата, вклучувајќи ги бизнисите, невладините организации, медиумите, неформалниот сектор, како и јавните институции. ЛАП, неговото спроведување и сите негови промени ќе бидат отворено комуницирани и коментарите ќе бидат земени предвид. Комуникациските канали ги вклучуваат социјалните мрежи, веб страницата на општината, емаил, радио, телевизија и директна комуникација со општинската администрација. Нашиот пристап за вклучување на засегнатите страни ќе биде воден од принципите на отворена комуникација, инклузивност и заедничко одлучување.

Преку негувањето силни врски со засегнатите страни, имаме за цел да изградиме мрежа за поддршка која активно ќе придонесува кон исполнување на целите и приоритетите од акцискиот план за управување со отпад. Со заеднички напори, ќе настојваме да ја искористиме колективната мудрост и различните перспективи, на тој начин осигурувајќи дека нашите постапки се целосно усогласени со потребите и желбите на целата заедница. Реализацијата на планот зависи од сите нас.

Изјава за транспарентност

Почитувајќи ги принципите на одговорно владеење, Општина Пласница ја препознава важноста на справување со ризиците од корупција за време на имплементацијата на овој акциски план. Тргувајќи од тоа, ние сме целосно посветени на спроведување соодветни антикорупциски мерки за да обезбедиме транспарентност и правичност во нашите активности за управување со отпад.

Оваа заложба е во согласност со нашата цел да промовираме одговорни практики, да ги заштитиме ресурсите, како и да промовираме пристап кој целосно ги заштитува интересите на заедницата при реализацијата на активностите од овој ЛАП за управување со отпад.

При реализацијата на овој акциски план, нашата цел е да бидеме постојано будни, да ги препознаеме појавите на нетранспарентни практики, и на тој начин да создадеме средина која дава приоритет на интегритетот и одговорното управување со отпадот на локално ниво.

SALAR International

A part of the Swedish Association
of Local Authorities and Regions

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor
dhe Planifikimit Hapësinor

Република Северна Македонија
Министерство за локална самоуправа

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Vetëqeverisjes Lokale

